

GE FREDEN EN CHANS!

Ändringsförslag till centralstyrelsens förslag om nytt idéprogram för föreningen

Punkt 1: Hållbar fred

I förslaget till nytt idéprogram står det ”hållbar fred” nio gånger, varav en gång som rubrik.

Varför inte fred, är fred inte ett tillräckligt ord?

Jag tror det, och utbrister: Give peace a chance!

Alla signalord i idéprogrammet kan ges ett epitet: hållbar demokrati, hållbar säkerhet, hållbara mänskliga rättigheter, hållbar utveckling – men det blir inte bättre för det.

Inte heller om man varierar språket och skriver bärkraftig, varaktig, trovärdig, eller något annat.

I Tennyssons nyårsklockan, som de flesta har lyssnat till någon gång heter det:

- Ring in den tusenåra fredens rike!

Inget om hållbar fred där! Eller tänk på hälsningen, från biblisk tid över islam och in i budhismen:

- Fred vare med er!

För att inte nämna namnet på en ganska välkänd organisation:

Svenska freds- och Skiljedomsföreningen.

Mitt yrkande

- att ordet **hållbar** stryks minst åtta gånger i texten.

Punkt 2: ”Idéprogrammet sammanfattar vilken värld vi vill ha”

Idéprogrammet sammanfattar vilken värld vi vill ha, står det i mitten på första sidan. Det stämmer ju genom stycket som har rubriken ”Så bygger vi hållbar fred i världen”, 15 rader om att hantera konflikter utan våld, skapa institutioner och normer och internationell rättsordning, osv. Det är en bra text, möjligen saknar jag ord som kunskap, utbildning och träning.

Stycket ”Så bygger vi...” föregås av rubriken ”Därför behövs Svenska Freds”, och där finns alla de saker vi är emot, 19 rader om konflikter, militarisering, upprustning, vapenhandel, sociala orättvisor, brister i säkerhet, otrygghet, lidande, desinformation, politisering, hot.

Det hade varit bra om bland dessa rader fanns beskrivningar som säger hur vi som organisation vill medverka till att skapa en bättre värld, inte bara genom att vara emot de olika företeelser som nämns. Att vara proaktiv, inte reaktiv.

Det är ingen lätt uppgift, men det är väl här ord som kunskap, utbildning och träning kommer in. Träning i ickevåld i stället för militär värnplikt. Utbildning i konflikthantering.

Kunskap om fred och fredliga lösningar helt enkelt. Och omställning av militär produktion till nyttig produktion. Att finansiera mänsklig säkerhet med pengar från Jas-plan.

Många människor upplever idag brister i skola, vård och omsorg. Där behövs resurserna, inte till ett överdimensionerat och vapentungt militärt försvar.

Vi vill att industriarbetare och tekniker ska kunna arbeta med nyttig produktion för mänsklig utveckling i stället för vapen. Vi är för alliansfrihet och neutralitet – när politikerna har ett konsensus på att inte alls använda ordet neutralitet så bör vi återuppväcka och återanvända, och i Klas Pontus Arnoldsons anda återupprepa förslaget om ”Sveriges neutralisering”. Vi är för en kärnvapenfri värld (och kärnvapenfri värld bör nog nämnas i programmet) och tror det är både möjligt och eftersträvansvärt. Och rustningsmiljarderna ska användas till att skapa ett säkert och tryggt liv i Sverige, och i andra länder, som behöver vårt stöd. Svenska freds ordförande Per Anders Fogelström och löjtnanten Roland Morell beskrev ”ambulans-staten” Sverige i sin lilla skriften ”Istället för atombomb”.

Istället för krig – fred, istället för konflikter – konfliktlösning, skiljedom och medling, istället för gatuvald – taxera vapenindustrin och låt resurserna gå till kraftfulla insatser för att hjälpa ungdomar, och förbättra miljöerna i så kallat utsatta stadsdelar, istället för forskning för att utveckla svenska vapen ska forskningen dirigeras om till miljön och klimatet.

Programmet nämner inte FN, det måste det göra,

Jag yrkar på att följande adderas till programmet:

- att Sverige ska vara alliansfritt och neutralt
- att det ska framgå av programmet att vi stöder FN som den enda legitima organisationen för fredsbevarande insatser, och att vi pekar på FN-stadgans våldsförbud
- att vi arbetar för en kärnvapenfri värld, och tror att det är både möjligt och eftersträvansvärt
- att begreppet skiljedom finns med i idéprogrammet som ett instrument för konfliktlösning
- att övriga formuleringar i texten ovan övervägs av årsmötet

Göteborg i februari 2022

Tomas Magnusson

CENTRALSTYRELSENS SVAR

Punkt 1: Centralstyrelsen ser ett värde av att använda begreppet *hållbar fred* istället för enbart fred i vårt idéprogram då begreppet har en mer tydligt definierad betydelse.

Begreppet fred används ibland enbart i betydelsen frånvaro av krig och av direkt väpnat våld. Genom att använda *hållbar fred* betonar vi att vi verkar för ett samhälle som hanterar de konflikter som uppkommer fredligt, genom till exempel institutioner och normer. Det handlar också om att arbeta med de grundproblem som ofta ligger bakom att konflikter

uppstår, som ojämlik fördelning av resurser eller begränsad makt att påverka.

Hållbar fred är ett begrepp som Svenska Freds länge arbetat för att sprida bland beslutsfattare och en bredare allmänhet, just för att betona fredlig konfliktlösning, konfliktförebyggande och långsiktig hållbarhet. Många förespråkare av militära lösningar använder sig av ordet fred på ett sätt som vi inte håller med om och vi tycker därför att det är viktigt att prata om just hållbar fred.

I förslaget till idéprogram skriver vi: *Hållbar fred innebär att konflikter och dess grundorsaker hanteras utan våld. Detta är en process, inget statiskt tillstånd. För hållbar fred krävs institutioner, normer och en stark internationell rättsordning som säkerställer att konflikter förebyggs och att de konflikter som ändå uppstår hanteras fredligt och konstruktivt. För hållbar fred måste mänsklig säkerhet prioriteras, med utgångspunkt från människan i stället för nationers territoriella och militära säkerhet.*

Centralstyrelsen ser ett värde i att behålla begreppet trots att det gör texten mer ordrik.

Punkt 2:

Centralstyrelsen tackar för motionen, och vill nämna att den hjälpt oss i utformningen av Handlingsprogrammet (där centralstyrelsens förslag tyvärr inte var klart när sista datum för motioner passerades). Centralstyrelsen vill även passa på att förtydliga de olika dokumentens funktioner för alla kongressdeltagare.

Svenska Freds styrs med hjälp av olika strategidokument, där de två viktigaste för att forma riktningen på föreningens framtida arbete är Idéprogrammet (som motionären refererar till) och Handlingsprogrammet.

Idéprogrammet sammanfattar vilken värld vi vill ha och hur vi ska nå dit. Allt föreningen gör och kommunicerar i riksorganisation, lokalföreningar, grupper, nätverk samt som enskilda medlemmar ska ha stöd i idéprogrammet. Det ska alltså inte ses som ett uttömmande dokument som innehåller alla specifika fokusområden eller ställningstaganden som vi gör. Idéprogrammet beskriver föreningens kärna och centralstyrelsens tanke är att det ska stå sig över tid utan att återkommande revideringar.

Handlingsprogrammet är ett styrdokument som konkretiserar och prioriterar de kommande fyra årens arbete inom Svenska Freds och i dess lokalföreningar och fredsgrupper, med andra ord har det en större detaljrikedom i vad föreningen prioriterar i sitt arbete - det tar idéerna till handling helt enkelt, som motionären efterfrågar.

Nedan utvecklar vi svar på respektive specifikt förslag.

- *att Sverige ska vara alliansfritt och neutralt*

Svar: I förslaget till idéprogram står att militära samarbeten och allianser och utveckling av nya vapensystem ökar risken för ytterligare militarisering. Med utgångspunkt i detta beskrivs i förslaget till handlingsprogram avsnitt 3.2 att Svenska Freds ska arbeta för att motverka militariseringen av EU och att verka för att Sverige förblir militärt alliansfritt, inte går med i Nato och det gradvisa närmandet till militäralliansen upphör. Centralstyrelsen anser därmed inte att ytterligare förtydliganden behövs i idéprogrammet.

- *att det ska framgå av programmet att vi stöder FN som den enda legitima organisationen för fredsbevarande insatser och att vi pekar på FN stadgans våldsförbud*

Svar: I förslaget till idéprogram finns en skrivning om att det krävs institutioner, normer och en stark internationell rättsordning som säkerställer att konflikter förebyggs och att de konflikter som uppstår hanteras fredligt och konstruktivt. Vi menar att det innefattar FN. Att specifika organisationer inte nämns är för att hålla idéprogrammet tidlöst och möjligt att använda även när världsläget förändras.

- *att vi arbetar för en kärnvapenfri värld och tror att det är både möjligt och eftersträvansvärt*

Svar: När idéprogrammet togs fram var utgångspunkten att beskriva varför Svenska Freds behövs och att utveckla den värld och de fredliga lösningar som föreningen vill arbeta för som en motvikt mot militarismen. Därmed gjordes avvägningen att inte närmare utveckla alla de militaristiska yttringar som föreningen vänder sig emot, såsom specifika vapentyper. I förslaget till handlingsprogram, avsnitt 3.1, står däremot att Svenska Freds arbetar för en kärnvapenfri värld.

- *att begreppet skiljedom finns med i idéprogrammet som ett instrument för konfliktlösning*

Svar: Skiljedom (arbitration) är en specifik konfliktlösningsmetod som sågs som mer central när föreningen grundades än den är idag. Metoden används fortfarande, men många fler metoder finns och används i större utsträckning. Dessa har gemensamt med skiljedom utgångspunkten att konflikter ska lösas fredligt och utan våld. Detta framgår av förslaget till idéprogram. Centralstyrelsen ser det inte som lämpligt att i ett strategiskt dokument som idéprogrammet framhäva en specifik konfliktlösningsmetod över andra.

Utifrån resonemanget ovan föreslår centralstyrelsen kongressen:

- att avslå motionen.